

УДК 027.7.021(477.83–25):[01:821.161.2]О. Кониський⁷
DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/his.2023.55.13440>

ПРАЦІ ОЛЕКСАНДРА КОНИСЬКОГО У ФОНДАХ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА¹

Іванна СТЕПОВА

Львівський національний університет імені Івана Франка,
Наукова бібліотека
вул. Драгоманова, 5, Львів, 79601, Україна,
e-mail: stepovaiv22@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0009-0004-8245-1039>

Статтю присвячено аналізу видань праць українського письменника, громадського діяча Олександра Яковича Кониського (1836–1900) у фондах Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка. Поезії, повісті, драми, оповідання, літературно-критичні статті О. Кониського відображають вболівання автора за долю українського народу. У численних творах письменник порушував питання національного відродження України. Багато досліджень О. Кониського присвячено постаті Тараса Шевченка. Письменник працював і над популяризацією українського слова: видав декілька підручників та домагався запровадження української мови у школах.

Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка володіє лише невеликою частиною доробку О. Кониського. Літературний та літературознавчий доробок у фондах представлений окремими виданнями прозових та поетичних творів і текстами письменника, опублікованими у збірниках та періодиці. З-поміж віднайдених позицій творів 12 становлять праці письменника, що вийшли окремими виданнями, 11 – відбитки і передруки з часописів та збірників (“Правда”, “Зоря”, “Світ” тощо), 3 – переклади з російської (2 книги) та польської (1 книга) мов, а решта – твори, вміщені у збірниках, альманахах, календарях тощо (“Таличанин”, “Антільогія руська”, “Луна”, “Пролиски: збирник з виршив”, “Акорди” та ін.). Однак навіть ця невелика частина доробку засвідчує значний внесок О. Кониського у розвиток історії української літератури та розкриває його діяльність як письменника, науковця, публіциста, громадського діяча.

Ключові слова: Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка, Олександр Кониський, бібліотечні фонди, бібліографія.

Олександр Якович Кониський (1836–1900) – український письменник та громадський діяч – залишив по собі чималу літературну спадщину. Його поезії, повісті, драми, оповідання, літературно-критичні статті відображають

¹ Первісний – рукописний – варіант статті розміщено на сайті філологічного факультету ЛНУ ім. І. Франка: http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/Stepova_Ivanna_Praci_Konyskoho_2015.pdf.

З огляду на деталізованість і повноту наведених бібліографічних описів (і в основному тексті, і в посиланнях) вирішено не пристосовувати їх у статті до загальноспрощених міжнародних стандартів оформлення посилань.

уболівання автора за долю українського народу. У багатьох творах письменник порушував питання національного відродження України. Він відомий також тим, що написав першу повну біографію Тараса Шевченка і таким чином став засновником шевченкознавства як окремої галузі наукових досліджень. Шевченкознавчі тексти О. Кониського були неодноразово відтворювані як передруки чи відбитки, а згодом автор об'єднав їх у книгу “Тарас Шевченко-Грушівський”.

Окрім того, на слова О. Кониського (в обробці Олександра Кошиця) і музику Миколи Лисенка звучить національний гімн українців “Боже Великий Єдиний, нашу Вкраїну храни”.

Початком літературної діяльності письменника вважають 1858 р. (публікації у газеті “Черниговский листок”). Коли О. Кониський проходив військову службу в Полтаві, то організовував там недільні школи і писав підручники для них: “Українські прописи” (1862), “Арифметика, або щотниця” (1863), “Грамотка або перша читанка задля початку вчення” (1882). У фондах Наукової бібліотеки ЛНУ ім. І. Франка, на жаль, цих книг немає, однак є пізніше перевидання “Арифметика, або Щотниця для українських шкіл” (1907)².

Для навчання українських школярів та вчителів у Львові було видано підручники з доробком О. Кониського, які можна знайти в університетській книгозбірні: “Руска читанка для высшей гимназии”³ (1868, 1871), “Руска

² Кониський О. Я. Арифметика, або Щотниця для українських шкіл / написав Олександр Кониський; [Передм. вид-ва]. – 2-е вид., випр. – Полтава : [Укр. Учитель]. Електрична друкарня Ф. Ф. Шіндлера, 1907. – 48 с. – (Вид-во “Укр. Учитель” ; № 9).

І 95339

³ Руская читанка для высшей гимназии / составлена А. Торонским, пересмотрена и исправлена ц[ісар.]к[оролів.] комис[ією] для сочинення русских школьн[их] книжок. – Львов : Тип. Ин-та Ставропиг. Під зарядом С. Гучковского, 1868. – Авт. прозових, поет. та драм. творів: І. П. Котляревський, П. П. Гулак-Артемовський, Г. Ф. Квітка-Основ'яненко, Т. Падура, Є. П. Гребінка, М. С. Шашкевич, Т. Г. Шевченко, Я. Г. Кухаренко, М. І. Костомаров, Я. Ф. Головацький, М. Л. Устиянович, А. Л. Метлинський, О. В. Духнович, О. І. Павлович, Л. Я. Данкевич, А. Л. Могильницький, І. М. Гушалевиць, П. О. Куліш, О. П. Стороженко, Б. А. Дідицький, М. О. Попель, Марко Вовчок, Л. І. Глібов, О. Я. Кониський. – В кн. також “Піснь о полку Игореві” в пер. М. Максимовича, урив. з “Краледворського рукопису” в пер. М. С. Шашкевича, серб. нар. пісні в пер. Я. Ф. Головацького і М. С. Шашкевича, балада А. Міцкевича “Русалка” в пер. П. О. Куліша, та корот. біогр. відомості про авторів О. І. Торонського.

Т. 3, ч. 1. – VII, 483, [1] с.

9618 II

Руска читанка для высшей гимназии / зложив Александер Барвинський. – Львів : Накладом ц[ісар.]к[оролів.] правительств. фонда. [Друк. Ин-та Ставропиг.], 1871. – Авт. поет., прозових творів, біогр. нарисів, публічних промов, розвідок з історії, літературознавства, фольклористики, етнографії: Л. І. Глібов, Ганна Барвінок, Л. Я. Данкевич, О. П. Стороженко, Б. А. Дідицький, Ф. І. Заревич, Марко Вовчок, О. Я. Кониський, П. С. Кузьменко, П. О. Куліш, М. Міцкевич, І. Г. Наумович, Иван Нечуй [І. С. Нечуй-Левицький], О. М. Огоновський, Т. Падура, Павло Свій [П. Свенціцький], В. С. Ільницький, П. І. Леонтович, Ю. А. Федькович, І. І. Шараневич, В. М. Шашкевич, Є. Я. Згарський, К. Г. Климкович, Гомер, С. І. Воробкевич. – В кн. також урив. із “Слова о полку Игоревом” в пер. Б. А. Дідицького й з Біблії та короткі біогр. відомості про авторів О. Г. Барвинського. – Пер. з пол. П. О. Куліша, з давньогрец. К. Г. Климковича.

Ч. 3: [Писана словесність, від. 2]. – [2], 528, [4] с.

9617 II РК

читанка для 3 класу шкіл середних (и семинарій учительских) / зложив Олександр Барвінський” (1886)⁴, “Руска читанка для 4 класу шкіл середних (и семинарій учительских) / уложив Ом. Партицький” (1886)⁵, “Виймки з народної літератури українсько-руської XIX віку : для висших клас середних шкіл / уложив Олександр Барвінський” (1902)⁶, “Взори поезії і прози для п'ятої класу шкіл середних / [уклад. та авт. поясн.] Константин Лучаковський” (1909)⁷, “Вибір з українсько-руської літератури для 3 і 4 року учительских

⁴ Руска читанка для 3 класу шкіл середних (и семинарій учительских) / уложив Ом. Партицький. – Львів : Накладом краєвого фонду. Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1886. – 320, IV с. – Авт. прозових і поет. творів та розвідок з історії, краєзнавства, архітектури: Т. Г. Шевченко, Д. Х. Лепкий, І. І. Шараневич, Іван Нечуй [І. С. Нечуй-Левицький], Ю. А. Федькович, Марко Вовчок, П. С. Кузьменко, О. П. Стороженко, Данило Млака [С. І. Воробкевич], Д. Мордовців [Д. Л. Мордовець], І. Г. Верхратський, М. Л. Устиянович, Б. Д. [Б. А. Дідицький], О. Калитовський, Денис [В. С. Ільницький], М. М. Каразін, В. О. Шухевич, М. В. Подолинський, Ф. І. Заревич, П. О. Куліш, Ю. А. Целевич, Лев В., Хв. С., Л. І. Глібов, Є. П. Гребінка, П. Артемовський [П. П. Гулак-Артемовський], Г. О. Савчинський, О. Я. Кониський, А. Л. Могильницький, О. К. Толстой, А. Л. Метлинський, Є. І. Борисів, Ц. Б. та ін. – В кн. також укр. нар. загадки, прислів'я.

8912 П РК

⁵ Руска читанка для 4 класу шкіл середних (и семинарій учительских) / уложив Ом. Партицький. – Львів : Накладом краєвого фонду. Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1886. – 336, IV с. – Авт. прозових і поет. творів, розвідок з історії, мовознавства, фольклористики, краєзнавства та релігії: І. М. Грабович, В. Г. Барвінський, Т. Г. Шевченко, А. К. Вахнянин, А. С. Петрушевич, Ю. А. Федькович, Є. П. Гребінка, М. В. Подолинський, В. М. Навроцький, Денис [В. С. Ільницький], М. Куницький, О. П. Стороженко, Д. Х. Лепкий, О. Пчілка, Данило Млака [С. І. Воробкевич], М. Л. Устиянович, Марко Вовчок, С. В. Руданський, Мiron [І. Я. Франко], П. О. Куліш, А. Л. Могильницький, О. Калитовський, С. Крапивина [С. М. Лобода], М. С. Шашкевич, І. С. Нечуй-Левицький, І. І. Шараневич, Лев Сапогівський [Л. І. Васильович], Дрозд [О. Я. Кониський], Андрійчук [Ю. Целевич], Г. Якимович, Ом. П. [О. О. Партицький], Лука з Ракова [Л. Данкевич], В. Б. Антонович, Я. Ф. Головацький, А. Л. Метлинський, О. І. Левицький та ін. – В кн. також укр. нар. казки, загадки, думи, пісні, прислів'я.

8913 П РК

⁶ Виймки з народної літератури українсько-руської XIX віку : для висших клас середних шкіл / уложив Олександр Барвінський. – 3-є вид., поправл. – Львів : Накладом фонду краєвого. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1902. – Авт. прозових, поет. і драм. творів: П. О. Куліш, В. Шекспір, Л. І. Глібов, К. Г. Климкович, Д. Байрон, Марко Вовчок, В. С. Ільницький, О. М. Огоновський, Ю. А. Федькович, В. М. Шашкевич, В. Б. Антонович, О. П. Стороженко, О. Я. Кониський, С. В. Руданський, Гомер, С. І. Воробкевич, К. М. Устиянович, В. Г. Барвінський, Софокл, Б. Д. Грінченко, А. Данте. – В кн. також розвідки: Огляд народної літератури українсько-руської (від половини шостої десятки XIX ст.) / [О. Г. Барвінський]. Сьогоднішнє прямування в літературі / І. Нечуй-Левицький. Пер. з давньогрец. П. І. Ніщинського, С. В. Руданського, з англ. П. О. Куліша, К. Г. Климковича, О. Я. Кониського, з італ. В. І. Самійленка. – Пояснення слів означених в тексті арабськими числами: с. 563–572.

Ч. 2. – LXX, 572 с.

98624 П

⁷ Взори поезії і прози для п'ятої класу шкіл середних / [уклад. та авт. поясн.] Константин Лучаковський. – 2-е вид. – Львів : Накладом Фонду Краєвого. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1909. – 1, 469, [7] с. – На тит. арк. та обкл. К. Лучаковський зазначений як авт. – Авт. поет., прозових, драм. творів, листів, щоденників, проповідей, спогадів, дорожніх нарисів, розвідок з літературознавства, історії, зоології, істрономії, філософії: Гомер, Данте Аліг'єрі, І. П. Котляревський, І. Я. Франко, Б. Д. Грінченко, Т. Г. Шевченко, М. І. Костомаров, А. Л. Могильницький, В. С. Александров, М. С. Кононенко, Ю. А. Федькович, Л. І. Глібов, Є. П. Гребінка,

семінарий / уложив Олександр Барвінський” (1910)⁸. У цих посібниках поруч із творами інших українських письменників для навчального процесу запропоновано також поезії та деякі оповідання О. Кониського.

Часто письменник публікував свої прозові, поетичні твори, дослідницькі статті у тогочасній періодиці (“Зоря”, “Правда”, “Світ” тощо) та збірниках, а вже потім вони виходили друком як окремі книги чи брошури із зазначенням: “Передрук” або “Відбитка”.

[Кониський О. Я.]. В гостях добре, а дома ліпше : (з життя рускої еміграції) : історичне оповіданє / Дрозда. – Львів : 3 друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1885. – 165 с. – Передрук із журн.: Зоря. 1885. № 8–19.

56228 I

[Кониський О.]. Непримирана : з записок сільської учительки на Україні / [Олександр Кониський]. – У Львові : 3 друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1892. – 63 с. – Наклад і передрук с “Правди”.

57234 I

[Кониський О.]. Чотири кари : (в XXXIII-ті роковини сметри Т. Шевченка) / [(Федір Верниволя)]. – У Львові : 3 друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1894. – 19 с. – Наклад і передрук з “Правди”. – Підп.: Ф. В.

109870 II

Кониський О. [Я.]. Листи про Ірляндію / [передм. І. Я. Франка]. – Львів: [Накладом Укр.-Руської Видавн. Спілки]. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1904. – IV, 63, [4] с. – (Літ.-Наук. Б-ка [Укр.-Руської Видавн. Спілки] / відповідає за ред. В. Гнатюк ; ч. 80). – Передрук з журн.: Світ. 1881. Ч. 10–14.

66764 I

М. С. Шашкевич, О. К. Козловський, О. Я. Кониський, Леся Українка, Д. Байрон, О. С. Афанасьєв[Чужбинський], Б. С. Лепкий, В. М. Шашкевич, П. О. Куліш, П. С. Карманський, П. А. Грабовський, М. Ф. Чернявський, А. Л. Мерлінський, Т. Г. Бордуляк, К. М. Устиянович, Дніпрова Чайка, О. С. Маковей, Б. О. Кирчів, В. І. Масляк, О. М. Левицький, В. І. Самійленко, С. С. Гулак-Артемовський, Горацій, І. М. Стешенко, С. І. Воробкевич, А. Ю. Кримський, Я. І. Щоголев, В. Г. Щурат, Г. М. Хоткевич, М. Ю. Яцків, О. Ю. Кобилянська, М. М. Коцюбинський, Вергілій, П. П. Гулак-Артемовський, С. В. Руданський, Софокл, І. Карпенко-Карий, Г. Ф. Квітка-Основ'яненко, Марко Вовчок, І. С. Нечуй-Левицький, В. С. Стефаник, П. Мирний, М. С. Грушевський, І. Ф. Кокорудз, Я. Окуневський, Є. Олесницький, О. М. Огоновський, С. Й. Смаль-Стоцький, І. Г. Верхратський, І. І. Раковський, І. С. Копач, В. Гречулевич, Т. А. Лежогубський, Ю. С. Романчук, В. Г. Барвінський, Платон. – В кн. також твори укр. та серб. фольклору. – Пер. з давньогрец., англ., іт., латин., церковнослов. К. Г. Климковича, П. І. Ніщинського, М. О. Максимовича, М. П. Старицького, В. І. Самійленка, В. Г. Щурата, І. Я. Франка, О. Слюсарчука, О. О. Шухевича, К. Лучаківського.

285626 I PK

⁸Вибір з українсько-руської літератури для 3 і 4 року учительських семінарий / уложив Олександр Барвінський. – Львів : Накладом ц[ісар.] к[орол.] Вид-ва шк. книжок. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1910. – CCVIII, 559 с. – Розд. кн.: Вибір із старорускої літератури; Вибір з усної словесности народної; Вибір з укр[аїнської] літератури третьої доби. – Авт. прозових, поет. і драм. творів, проповідей, розвідок з літературознавства, фольклористики: І. П. Котляревський, О. Г. Барвінський, Г. Ф. Квітка-Основ'яненко, М. С. Шашкевич, Т. Г. Шевченко, П. О. Куліш, Марія з Вилинських Марковичева [Марко Вовчок], Ю. А. Фелькович, О. Я. Кониський, С. В. Руданський, І. С. Нечуй-Левицький, В. Г. Барвінський, П. Мирний, Б. Д. Грінченко, І. К. Тобилевич [І. Карпенко-Карий], М. М. Коцюбинський, О. Ю. Кобилянська, Гомер. – В кн. також: [Біогр. відомості про авт.] / О. Г. Барвінський. – Пер. з давньогрец. С. В. Руданського.

98778 II; II 233750

О. Кониський також користувався псевдонімами і криптонімами для зазначення авторства своїх праць. Йому приписують близько 150 таких підписів (О. Верниволя, Ф. Горовенко, В. Буркун, Перебендя, О. Хуторянин та інші).

Прозові твори письменника з фондів Наукової бібліотеки ЛНУ ім. І. Франка, що вийшли окремими виданнями:

Кониський О. Я. Грішники : роман-хроніка / написав О. Я. Кониський. – Львів : Видане В. Лукича. Накладом ред. “Зорі”. 3 друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1895. – 192 с.

57604 I

Кониський О.[Я.]. Молодий вік Максима Одинця : хроніка з давноминулого / О.Я. Кониський. – [Посмерт. вид.]. – Львів : Накладом Укр.-Руської Видавн. Спілки. [Заходом О. Барвінського]. Друк. В. А. Шийковського, 1902. – [1], 197, [3] с. – (Літ.-Наук. Б-ка Укр.-Руської Видавн. Спілки. Сер. 1 ; ч. 41).

285470 I PK; 66763 I

Кониський О. Я. Тревоги автора і видавника : (з натури) / О. Я. Кониський ; заходом Ол. Барвінського. – У Львові : Накладом Л. Лопатинського. 3 друк. В. А. Шийковського, 1902. – 36 с.

61559 I

Деякі праці О. Кониського були опубліковані разом із творами інших авторів:

[Кониський О.]. Острожниця: нарис / Перебенді. – Львів : наклад. А. Хойнацького; 3 друк. В. А. Шийковського, 1900. – 31 с. – Зі змісту: Острожниця : нарис / Перебендя. Хто винен? : картина / К. Зоряна.

57643 I; 88215 I

Історія України за часів Петра Великого и Катерины II: 1. Павло Полуботок. 2. Петро Кальнишевскій. – Львів : видане т-ва “Просвіта”. Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1886. – 33 с. – (Т-во “Просвіта” ; ч. 89, р. 1886, кн. 6). – Зміст: Гетман козацькій Павло Полуботок / С. К-й. Петро Кальнишевскій, останній кошовый отаман “Січи Запорожской” / Кость Одовецъ [О. Я. Кониський].

66773 I ВУ

Літературна творчість О. Кониського акумульована у збірниках його оповідань та поезій. В університетській книгозбірні можна знайти збірки оповідань 1919 р. (ч. 2, 3) та 1899–1903 рр. (т. 1, 2, 4), а також вибрані поезії 1901 р.:

Кониський О. Я. Оповідання / написав Олександр Кониський-Перебендя [псевд.]. – Полтава : [Вид. Полтав. Спілки Спожив. Т-в]. Друк. Спілки Спожив. Т-в, 1919.

Ч. 2. – 91, [1] с. – Зміст: Млин ; Хвора душа ; Старці.

Ч. 3. – 128, [1] с. – (Просвіт'янська Б-ка. Сер. “Красне письменство” ; № 20). – Зміст: Стельмахи ; У тісної баби ; Иван, непомнящий родства ; Пастух Кузьма Шило ; Конокрад Иван Дранка ; Пожежа.

013827 інв.71474

Кониський О. Я. Твори / О. Я. Конисского-Перебенди. – Одесса : Тип. и Хромоолитогр. Е. И. Фесенко, 1899.

Т. 1 : Оповідання. – 1899. – 224 с. – Зміст: Дид Евмен ; Непрымыренна ; Баба Явдоха ; Хвора душа.

Т. 2 : Оповідання. – 1899. – 215 с. – Зміст: У тиснои бабы ; Млын ; За крыгою ; Отак булы вскочылы ; Завертка ; Народня педагогія ; Не любы двох ; Конокрад Иван Дранка ; Музыка Павло Дрантус ; Надіи ; Марта Перепичка ; Бабуся Харытына.

Т. 4 : Оповідання. – 1903. – 285 с. – Зміст: Жывый про жыве дбайе ; Стельмахи ; Старци ; И мы за ным ; Чернычка Пожежа ; Пивнив празнык ; Драма в тюрми ; Мои давни знайоми ; Наввыпередкы ; Пастух Кузьма Шыло ; Доля одного пысьменныка.

012918 інв.67639, 67640, 67641

Кониський О. Я. Вибір з поем / Олександра Кониського ; [передм. “Олександр Кониський” М. І. Пачовського]. – Львів : 3 друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1901. – VIII, 33, [1] с.: портр. – (Виданє Руского Пед. Т-ва ; ч. 87).

66759 I

Важливим став внесок письменника у створення та функціонування Наукового Товариства ім. Т. Шевченка. О. Кониський був одним із засновників Літературного Товариства ім. Шевченка у Львові (1873), а пізніше – ініціатором перетворення його в Наукове товариство. Тому він неодноразово публікував у “Записках Наукового товариства ім. Шевченка” свої дослідження, що стосувалися, в основному, біографії Великого Кобзаря:

Кониський О. Я. Вариянти на декотрі Шевченкові твори [розвідка та урив. з поезій Т. Г. Шевченка] [початок] / О. Кониський // Записки Наукового Товариства імени Шевченка. – Львів : накладом Наук. Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1900. – Т. 33. – 202 с. розд. паг., 1 арк. іл.

66730 III

Кониський О. Я. Вариянти на декотрі Шевченкові твори [розвідка та урив. з поезій Т. Г. Шевченка] [закінч.] / О. Кониський // Записки Наукового Товариства імени Шевченка. – Львів : накладом Наук. Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1901. – Т. 39. – 206 с. розд. паг.: портр., фот.

66730 III

Кониський О. Я. Тарас Шевченко в арешті (5 квітня – 23 червня 1847 р.) : критико-біографічний нарис / написав О. Я. Кониський. – [Б. м. : б. в., 1895]. – 26 с. – Відбитка із “Записок Наук. Т-ва ім. Шевченка”. Т. V.

119278 II

Кониський О. Тарас Шевченко на першому заслання (1/13 червня 1847 – 17/29 жовтня 1850) : критично-біографічний нарис / написав Ол. Кониський. – [Львів : б. в., 1896?]. – 62 с. – Відбитка із: Записки Наук. Тов. ім. Шевченка.

57225 II

Кониський О. Тарас Шевченко на другому заслання (17/29 жовтня р. 1850 – 2/14 серпня р. 1857) : критико-біографічний нарис / написав О. Кониський. – Львів : [б. в.], 1896. – 76 с. – Відбитка із “Записок Наук. Тов. ім. Шевченка”. Т. XIII. – Присвята “сучасній українсько-руській молодіжці”.

57226 П

Кониський О. Я. Проба улаштування хронології до творів Тараса Шевченка. Ч. 1. (Присвячую професорови М. С. Грушевському) / написав О. Я. Кониський. – [Львів : б. в., 1897?]. – 22 с. – Відбитка із: Зап. Наук. тов. ім. Шевченка. Т. VIII.

57231 П

Кониський О. Тарас Шевченко під час останньої його подорожі на Україну (3/15 червня – 7/19 вересня 1859 р.) : критично-біографічний нарис / написав Ол. Кониський. – [Львів : б. в., 1897?]. – 35 с. – Відбитка із Зап. Наук. Тов. ім. Шевченка. Т. XV.

57228 П

Кониський О. Тарас Шевченко під час перебування його в Петербурзі (з 28 березня 1858 до червня 1859 р.) / написав О. Кониський. – [Львів : б. в., 1897?]. – 42 с. – Відбитка із Зап. Наук. тов. ім. Шевченка. Т. XIV.

57229 П

Кониський О. Тарас Шевченко в останні часи свого життя (7 вересня 1859 до 26 лютого 1861 р.) : критично-біографічний нарис / написав О. Кониський. – Львів : [б. в.], 1897. – 70 с. – Відбитка із “Записок Наук. Тов. ім. Шевченка”. Т. XVI.

57230 П

Кониський О. Недруковані поезії Т. Г. Шевченка / подав Олександр Кониський. – Львів : [б. в.], 1900. – 8 с. – Відбитка із “Записок Наук. Т-ва ім. Шевченка”. Т. XXXIX.

60092 П

Окрім цих досліджень життєвого і творчого шляху Т. Шевченка, у фондах Наукової бібліотеки ЛНУ ім. І. Франка вдалося знайти й інші розвідки О. Кониського з цієї тематики, опубліковані як самостійні видання:

Кониський О. Я. Похорони Тараса Шевченка : нарис до біографії / написав О. Я. Кониський. – Львів : Коштом ред. “Зорі”. З друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1896. – 20 с.

57235 І

Кониський О. Я. Т. Шевченко в дорозі з заслання [2 серпня 1857 р. до 27 березня 1858 р.] : критико-біографічний нарис / написав О. Я. Кониський. – [Б. м. : б. в., 1896?]. – 45 с.

57227 П

Такі розвідки О. Кониський доповнив і сформував в одну працю “Тарас Шевченко-Грушівський” у двох томах (т. 1 – 1898; т. 2 – 1901, вже по смерті автора). Ця монографія відіграла важливу роль в історії літератури і започаткувала новий науковий напрям – шевченкознавство. В Науковій бібліотеці є обидва ці томи, а також перевидання 1991 р. двох томів під однією обкладинкою:

Кониський О. Я. Тарас Шевченко-Грушівський : хроніка його життя : в 2 т. / написав Олександр Кониський. – Ювіл. вид. – У Львові : Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського.

Т. 1. – 1898. – (36. фільологічної секції / Наук. Т-во ім. Шевченка ; т. 1). – 255 с.: іл., портр.

Т. 2. – 1901. – (36. фільологічної секції / Наук. Т-во ім. Шевченка ; т. 4). – Показчик ілюстрацій в II томі: с. [1] в кінці кн. – Показчик імен осіб, історичних і географічних до I і IV т.: с. 1–23 в кінці кн. – Реєстер головніших жерел, з яких користовався автор: с. 2–3 в кінці кн. – IV, [1], 393, [3], 25, [1] с.: іл., портр.

66733 П

Кониський О. Тарас Шевченко-Грушівський : хроніка його життя / Олександр Кониський ; упоряд., підгот. тексти, передм., приміт., показч. В. Л. Смілянська. – Київ : Дніпро, 1991. – 702 с.

I 590100

Олександр Мисюра у статті “О. Кониський – засновник шевченкознавства”⁹ так писав про важливість згаданого дослідження:

“О. Кониський перший довів, що всі повісті поета російською мовою написані у Новопетровському форті, хоч і датовані вони з конспіративних мотивів 1840-ми роками [...]

Він повернув світові цілий ряд не відомих до того часу поезій Т. Шевченка [...]

Водночас наголосимо, що Олександр Якович першим поставив питання про існування варіантів творів Тараса Шевченка. Першим він порушив питання і про необхідність науково обгрунтованого видання “Кобзаря”. Разом з тим, він уперше надрукував і науково обгрунтував існування цілого ряду не відомих до того поезій Шевченка.

Крім того, він [О. Кониський] займався перекладом російськомовних Шевченкових прозових творів, щоденника та статей про самого поета, які перекладав потім українською мовою для російськомовних журналів [...]

Важливим здобутком для української літератури були дії О. Кониського щодо доведення авторства віршів Т. Шевченка, які інші літератори брали під сумнів, та відхилення тих із них, які йому не належали”¹⁰.

Як уже згадувалося, О. Кониському належать переклади російськомовних шевченкових прозових творів та щоденника українською мовою. Так, третій том чотири томного “Кобзаря Тараса Шевченка”¹¹, що вийшов друком у Львові в друкарні Наукового товариства імені Шевченка 1895 р., складається з двох прозових творів, які переклав О. Кониський: “Записки або Журнал

⁹ Олександр Мисюра, “О. Кониський – засновник шевченкознавства,” *Сіверянський літопис* 6 (2010): 112–121.

¹⁰ Там само.

¹¹ *Шевченко Т. Г. Кобзарь* : [у 4 т.] / Тараса Шевченка. – У Львові : Видане Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка.

Ч. 3 / [переклав О. Кониський]. – 1895. – [1], 210, [2], 101, [1] с. – Зміст: Записки або Журнал Тараса Григоровича Грушівського Шевченка / вступне слово редакції ; Художник : автобіографічна повість Т. Шевченка.

57581 І РК

Тараса Григоровича Грушівського-Шевченка” та “Художник: автобіографічна повість Т. Шевченка”. А четвертий том (1898 р.) – з оповідань Великого Кобзаря у перекладі О. Кониського.

Багатотомна праця Миколи Костомарова “Історичні монографії”¹², що виходила в серії Руської історичної бібліотеки під редакцією О. Барвінського, здійснювалась за перекладом О. Кониського під псевдонімами Дрозда (т. 1), Ф. Верниволя (т. 7) та криптонімом Ф. В. (т. 2, 4, 5, 6), а також за участю М. Комарова, Є. Дорошевського.

Крім того, у книгозбірні ЛНУ ім. І. Франка зберігається новела Елізи Ожешко “Великий”, яку з польської мови переклав О. Кониський (Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. 1895. Т. 5)¹³.

Чимало творів письменника надруковано у літературних збірниках, антологіях, альманахах, календарях:

1. Акорди : антологія української лірики від смерті Шевченка / уложив Іван Франко ; з іл. Юліяна Панькевича. – Львів : Накладом Укр.-Руської Видавн. Спільноти. [Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського], 1903. – 316 с.: іл. – Авт. поет. творів: П. О. Куліш, П. С. Кузьменко, Я. І. Щоголев, Ю. А. Федькович, Л. І. Глібов, С. В. Руданський, О. Я. Кониський, В. С. Кулик, В. С. Александров, В. С. Мова, М. А. Вербицький, С. І. Воробкевич, О. М. Левицький, В. М. Шашкевич,

¹² Костомаров М. І. Історичні монографії Миколи Костомарова. – Тернопіль : Друк. І. Павловського, 1886. – (Руська іст. б-ка / Під ред. О. Барвінського).

Т. 1. – [2], 231 с. – (... ; т. 2). – Зміст: Дві Рускі Народности / переложив Ф. В. [О. Я. Кониський] ; Думки про федеративні засновини на стародавній Руси / переклад К. Не-я [К. І. Арабажин]; нарысы народнои Украинско-русскои Истории / переклад Дрозда і Уманця [О. Я. Кониський, М. Ф. Комаров]. – Азбучный показчик имен osobowych и географических...: с. 217–231.

Т. 2: Богдан Хмельницький, т. 1 / переклад Ф. В. і М. Уманця [О. Я. Кониський і М. Ф. Комаров] ; [Передм. та післямова ред.]. – [2], 192, [3] с. – (... ; т. 9). – На окр. арк.: Славному историкови Володимиру Антоновичу... присвячують сю монографію перекладчики и Редакция. – В кн. також вірш: Вп. п. Олександр Барвінському / П. Думка.

Т. 4: Богдан Хмельницький, т. 3 / переклад Уманця і Ф. В. [М. Ф. Комаров і О. Я. Кониський]. – [2], 181, [1] с. – (... ; т. 11). – На тит. арк. епіграф з твору Таціта (латин.).

Т. 5: Богдан Хмельницький, т. 4 / переклад Ф. В. [О. Я. Кониський] ; [передм. О. Г. Барвінського]. – [6], 182 с. – (... ; т. 12). – На тит. арк. епіграф з твору Таціта (латин.). – В кн. також: Додатки до 4 видання монографії М. Костомарова “Богдан Хмельницький” / переклад М. Уманця [М. Ф. Комаров]. Народні пісні про добу Богдана Хмельницького. – Азбучный показчик имен osobowych и географических згаданных в 9, 10, 11 и 12 т. “Руской Историчной Библиотеки”: с. 151–182. – Бібліогр.: Жерела: с. 143–150.

Т. 6: Гетьмановане Івана Выговского и Юрія Хмельницкого / переклад Ф. В. [О. Я. Кониський], Е. Ф. Мовчимуха [Є. Ф. Дорошевський]. – [2], 234 с. – (... ; т. 13). – Азбучный показчик имен osobowych и географических...: с. 223–233.

Т. 7: Руина, [ч.] 1: Гетьмановане Бруховецкого / переложив Ф. Верниволя [О. Я. Кониський] ; [передм. О. Г. Барвінського]. – [2], 151 с. – (... ; т. 14). – В кн. також дод.: Богдан Хмельницький : данник отоманської порты / переклад М. Уманця [М. Ф. Комаров]. – Бібліогр.: Спис жерел, котрыми авт. користувався...: с. 134–136.

54614 II PK; 05415 інв. 20651–20657.

¹³ Ожешко Е. Великий : (новеля Е. Оржешківни) / переложив О. Я. Кониський. – [Львів : б. в.], 1895. – 27 с. – Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. 1895. Т. 5.

57915 II.

К. М. Устиянович, М. П. Старицький, Г. І. Воробкевич, П. П. Чубинський, І. І. Манжура, І. Древлянець, П. І. Ніщинський, Панас Мирний, Олена Пчілка, В. М. Навроцький, В. Корженко [В. М. Коцовський], Б. Д. Грінченко, К. О. Білиловський, І. М. Грабович, В. І. Масляк, О. С. Маковей, М. С. Кононенко, У. Кравченко, К. К. Попович-Боярська, А. М. Бобенко, В. І. Самійленко, В. Г. Мальований, П. М. Панченко, К. Ф. Ухач-Охорович, О. М. Колесса, П. А. Грабовський, Марко Мурава [С. Т. Лепкий], Дніпрова Чайка, А. Ю. Кримський, М. М. Шамраєв, П. Ф. Залозний, О. К. Коваленко, Леся Українка, М. А. Славинський, В. П. Маслов-Стокіз, О. Дубенський [Д. Г. Йосифович], Л. М. Старицька-Черняхівська, В. Г. Щурат, О. Галка [О. П. Галкін], Я. В. Жарко, М. Козак, М. Ф. Чернявський, М. Загірня [М. М. Грінченко], С. Павленко [С. П. Шелухін], І. М. Стешенко, В. Г. Боровик, Г. Коваленко Черн. [Г. А. Коваленко], М. К. Вороний, Г. Кернеренко, В. Лебедова [К. І. Малицька], П. Таїсич [П. М. Панченко], Б. С. Лепкий, С. Г. Яричевський, С. О. Бердяєв та ін.

771, 11437, 14408 ВУ, Гр 3034, III 11720; 88286 III

2. Антологія руська: збірник найзнаменитших творів руських поетів. – Львів: Виданє Т-ва академічного “Дружний Лихвар”. Накладом Т-ва. [Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського], 1881. – [1], 192, [4] с. – На окр. арк. присвята: В пам’ять десятих роковин засновання товариства “Дружний Лихвар”. – Авт. поет. творів: Т. Г. Шевченко, М. С. Шашкевич, О. Я. Кониський, С. В. Руданський, Ю. А. Федькович, Є. П. Гребінка, Л. І. Глібов, М. Л. Устиянович, А. Л. Метлинський, В. С. Кулик, П. О. Куліш, А. Л. Могильницький, М. І. Костомаров, В. М. Шашкевич, Черниговець Миколайчик Білокопитий [М. А. Вербицький], Бульвінський, А. С. Чужбинський [О. С. Афанасьєв-Чужбинський], К. Скоморовський, Ф. Я. Верниволя [О. Я. Кониський], К. М. Устиянович, М. М. Петренко, Я. Ф. Головацький, І. Я. Франко, І. М. Гушалеви́ч, Є. Я. Згарський, Данило Млака [С. І. Воробкевич], Гетьманець [М. П. Старицький], Невидомий, Л. Я. Данкевич, П. С. Кузьменко, І. П. Котляревський, Т. Вешняк [П. О. Куліш], О. М. Левицький, І. М. Грабович, Василь Лиманський [В. С. Мова], П. П. Гулак-Артемівський, Хрущ [М. П. Жук], І. Древлянець, І. Г. Верхратський, Т. Падура, М[ик.] Старицький, І. М. Вагилевич.

56263 I

3. Буковинській Альманах виданий в пам’ять десятилітнього існування (1875–1885) общества руских академиків “Союз” в Чернівцях. – Чернівці: Заходом и накладом о-ва “Союз”. Печатня Г. Чоппа, 1885. – XII, [4], 178 с. – Зміст: Слово передне [про діяльність о-ва “Союз”] (без підпису). Союзу / Д. Вінцковській. Тимош Хмельницький [поема] / Данило Млака [С. І. Воробкевич]. До рускої молодіжи [вірш]; Мати / О. Я. Кониський. Смерть ватажка перехожих / Фрайліграт; [Пер. О. Я. Кониський]. Прокид от сну; До Кобзи та до Музи; З Підгіря; Добродіям-ляхам; Кобзарській заповіт / П. Куліш. Я рад-бы; Літною ночею; Шумка; Свята / В. І. Масляк. Чабаниця / П. Прерадович; [Пер. В. І. Масляк]. На склоні літ / Н. Устиянович. Цецин / Е. А. Попович. Сільська церковь / Т. Блонський. На Лыскові / И. Пасічинський. Сорок літ / М. Костомаров. Лелії могила або Довбушів скарб / Осип Федькович. Коханье в останне / О. Я. К. [О. Я. Кониський]. Карпатській гончар / Петро П... [П. О. Полянський]. Межи добрыми людьми / К. Устиянович. Естетичне значення и символика барв [ст.] / К. Ганкевич.

284830 II РК; II 81750; II 119467

4. Буковинський календарь на звичайний рік 1887 / уложив Емиліян Александрович Попович. – Чернівці: Выдањем и накладом лит. о-ва “Руска Бесіда”. Печатня Г. Чоппа, 1886.

Рочник 14. – 145, [25] с.: табл., іл., портр. на тит. арк. перед назвою: Благословиши вінець літа благодати Твоея, Господи. – Зі змісту: Рочниця двадцятьпятилітньої літературної діяльності Осипа Федьковича празнована літературним товариством “Руска Бесіда” в Чернівцях дня 24. Червня (6. Липня) 1886 / Омелян Олексов. Убогий легень / Осип Федькович. Наймичка / Тарас Шевченко. Місяць-Король: Словацка казка / По нашому переповів Юрій Федькович. Вас, герої, не забудем / Семен Хрін. До чого доводить людей горівка: Розповіла баба Параска Мохнатка / О. Я. Кониський. Козак / Данило Млака. “И остави нам долги наша, яко же и мы оставляем долъником нашим” / Корнил Н. Устіянович. Ой, ковалю...! / Омелян Олексов. Де-що про письмо, папір, перо та чорнило / Изидор Воробкевич. О охороні птиць / Н.Д. Шкурган. Не завидуй! / Омелян Олексов. Як годувати курятка / Гр. Никорович. Способи нищення декотрих шкідливих звірят. / Р. Заклинський. Буковинський шематизм на рік 1887. – В кн. також календар. та інформ. матеріали.

59600 П

5. Буковинський православний календарь на рік звичайний 1894. – Чернівці : выданем и накладом лит. т-ва “Руска Бесіда” ; Львів: Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1893.

Рочник 21. – 166 с. розд. паг.: табл., іл., портр. – На обкл. назва: (!) Иллюстрированный Буковинський православний календарь на рік звичайний 1894. – На тит. арк. перед назвою: Благословиши вінець літа благодати твоея, Господи. – Зі змісту: В 25-літні роковини заснованя літературного товариства “Руска Бесіда” в Чернівцях. Мрії / Перебендя [О. Я. Кониський]. З моєи подорожи по Буковині / Наум Шрам [Г. І. Воробкевич]. Вівчарева полонина / Данило Млака [С. І. Воробкевич]. Зоряна ніч / Л. Українка. Малярі / В. Гаршин; Пер. з рос. Д. Пісочинець [Д. О. Ткаченко]. Із скорбних пісень / О. Я. Кониський. В Батурині / М. Жуківна. Вода та гребля / Л. Боровиковський. Невільницький корабель / Г. Гейне; Пер. Т. Зінківський. З “Ліричних інтермеццо” / Г. Гейне; Пер. А. Кримський. Гасне / А. Кримський. Де-що про наших Вірмен / Н. Яворовський. Де-що про вихованє / Л. Кельнер; Пер. О. П. [О. О. Попович]. Маркіян Шашкевич / М. Вашкевич. Др. Степан Смаль-Стоцкий. Василь Чайченко [Б. Д. Грінченко]. Яків Кухаренко. Петро Гелич. Що горівка може / О. П. [Ом. Ол. Попович]. Буковинські товариства рускі. – В кн. також календар., інформ. матеріали, поради з домоводства та анекдоти.

57207 П

6. Ватра : літературный збірник / [уклад. В. Лукич]. – Стрый : выдав В. Лукич. Коштом “Р. Касина в Стрию”. Заходом Выдавця. Друк. А. Мілера сына ; [Львів: Друк. Т-ва ім. Шевченка], 1887. – 215, [1] с. – На окр. арк.: На честь и на память двайцять пять-літних роковин смерти Тараса Шевченка и двайцять пять-літної літературної діяльності Юрія Федьковича. – Авт. прозових і поет. творів, спогадів, розвідок з літературознавства, архівознавства, богослов’я, мовознавства, історії, та архівознавства: Т. Г. Шевченко, О. Перебендя [О. Я. Кониський], С. В. Руданський, Ю. А. Федькович, В. Сивенький [В. І. Самійленко], Ф. В., П. О. Куліш, М-ей [О. С. Маковей], Гетьманець [М. П. Старицький], Корженко [В. М. Коцовський], У. Кравченко, Млака Данило [С. І. Воробкевич], Д. Л. Мордовець, В. Чайченко [Б. Д. Грінченко], П. Мирний,

І. С. Нечуй-Левицький, І. Я. Франко, В. Д. Лучаківський, О. Я. Кониський, М. П. Драгоманов, Ол. Г. Барвінський, О. М. Огоновський, Семен Жук [О. Я. Кониський], Д. Х. Лепкий, В. Лукич, Н. Т. Сумець [М. Ф. Сумцов]. – Бібліогр.: *Новости літ.*: с. 2–4 обкл.

56059 II

7. Віймки з української народної літератури / уложив Олександр Барвінський. – 4-е, перероб. вид. – Львів : накладом книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1922. – Авт. прозових, поет. та драм. творів, розвідок з історії, літературознавства, мовознавства: Ю. А. Федькович, О. П. Стороженко, С. В. Руданський, Я. І. Щоголев, А. П. Свидницький, О. М. Огоновський, В. Г. Барвінський, П. Мирний, П. І. Ніщинський, Б. Д. Грінченко, М. М. Коцюбинський, І. Карпенко-Карий, Леся Українка, Гомер, Софокл, В. Б. Антонович, О. Я. Кониський, І. Левицький (Нечуй) [І. С. Нечуй-Левицький], Ю. А. Целевич, І. Я. Франко, О. І. Левицький. Пер. з давньогрец. П. І. Ніщинського, С. В. Руданського. – В кн. також портр. згаданих авт.

Ч. 3. Б.: Віймки з народного письменства ХІХ в. від смерті Тараса Шевченка. – 317 с.: портр.

98624 II; 266 ВУ

8. Вінок Т. Шевченкові із віршів українських, галицьких, російських, білоруських і польських поетів : збірка з примітками М. Комарова / [передм. К. М. [М. Ф. Комаров]]. – Одеса : [Сніп]. Друк. Акц[ионер.] Южно-Рус. О-ва Печ. Дела, 1912. – V, 324 с. – (Вид-во “Сніп”; № 4). – В кн. частина віршів білорус., рос., пол. – Авт. віршів укр. мовою: О. С. Афанасьєв-Чужбинський, О. І. Псьол, Потомок Запорожця, М. О. Максимович, Е.-В. Желіговський, П. Н. Таволга, О. Я. Кониський, В. С. Кулик, О. О. Навроцький, А. Василенко, І. Богомолів, П. О. Куліш, К. Г. Климкович, О. Перебендя [О. Я. Кониський], Ю.-Б. Залеський, В.-р-ля [О. Я. Кониський], М. П. Старицький, Іван Перекотиполе [Б. Д. Грінченко], В. І. Самійленко, І. Омеляченко, І. Я. Франко, В. Річицький, Петро Явор [П. Ф. Залозний], Г. Гуцуляк, Г. Кернеренко, Гнащенко [Г. Джурик-Журенко], А. Ю. Кримський, В. Чайченко [Б. Д. Грінченко], М. Школиченко [М. С. Кононенко], О. М. Левицький, Л. І. Глібов, А. Гавриш [В. С. Гнилоширов], П. Т. Сич [П. Т. Рябошапка], А. Я. Шабленко, Іван Сердешний [І. М. Стешенко], К. О. Білиловський, Василь Лиманський [В. С. Мова], О. Я. [О. Я. Кониський], Г. О. Коваленко, Ф. П-ъ, Г. М. Комарова, Леся Українка, О. К. Коваленко, Ф. Коковський, Яків Самотній [Я. П. Єрмолаєв], Ів. С-ко [І. М. Стешенко], Х. О. Алчевська, В. П. Тищенко, І. І. Федорченко, І. О. Вороньківський, Г. Гайдамака, П. Загорисвіт, Н. К. Кибальчич, П. Мирний, О. Пчілка, Михайло Одинокий [М. Н. Кочура], З. Ткаченко, Хмара, В. Війченко, Л. Волошка, Г. Корнієнко, І. Левченко, Сергій Павленко [С. П. Шелухін], Л. Вельменко, Г. Кобзарівна, М. К. Вороний, А. Гопкало, М. Кейса, Я. А. Мамонтов, П. Сенюта, Олена Суботенкова [О. Пчілка], М. Г. Філянський, М. М. Шамраєв, В. О. Гіляровський, П. Гай [П. М. Гаєнко], П. Конопацький, Кочубеївна [О. Пчілка], Олекса Недоля [Г. О. Коваленко], Ф. Новицький, О. Олесь, С[ер.] Палій, Полтавець [О. Я. Кониський], Т. М. Романченко, В[іт.] Самійленко, С. Ч. – Пер. з пол. та рос. М. С. Кононенка, П. Конопацького, Д. І. Яворницького. – Примірник деф.: без с. I–V, 93–94, 255–260, 303–304.

II 53307

9. Галичанин : літературний збірник, издаваемый Яковом Федоровичем Головацким и Богданом Андрієвым Дідицьким / [уклад.: Я. Ф. Головацький, Б. А. Дідицький]. – Львов : [вид.: Я. Ф. Головацький, Б. А. Дідицький]. Типом Ставропиг. Ин-та.

Кн. 1, вып. 1. – 194, [2] с. – 1862. – Авт. поет. та прозових творів, розвідок з етнографії, богослов'я, історії, слов'янознавства, мовознавства, солеваріння: О. Я. Кониський, Ф. Верниволя [О. Я. Кониський], І. М. Гушалевиц, І. Федькович [Ю. А. Федькович], Л. Я. Данкевич, А. Подолянин, О. М. Огоновський, К. Г. Климович, Павло з Щуткова [П. І. Леонтович], Ю. Ш., О. Га. Д-й, К. А. Х-ч, О. В. Духнович, О. І. Павлович, Гриць Саламаха [І. В. Гавришкевич], О. І. Торонський, И. [І. В. Гавришкевич], А. С. Петрушевич, К. Гарасимович, І. Ф. Головацький, О. Ф. Щавинський, В. Н. Р. [В. М. Ружицький], П. Кочиндик, К. О. Я. [О. Я. Кониський]. – В кн. також арх. документи латин., пол. – Бібліогр.: Славянская библиография: с. 187–194.

Кн. 1, вып. 2. – 194, [2] с. – 1863. – Авт. поет. та прозових творів, розвідок з етнографії, богослов'я, історії, слов'янознавства, мовознавства, солеваріння: І. Якович, М. О. Попель, П. Куліш, О. Я. Кониський, Ф. Верниволя, А. И. Павлович, И. Воробкевич, А. Краліцький, О. Верниволя, Я. О. Головацький, А. Д. з Валяви, Ф. Лисяк, Г. Бескид, Л. Л. из Праги. – Бібліография: Сочинения и издания Н. Костомарова; Сочинения и издания А. Петрушевича; Школьная библиография. – Приплетено до кн.: Галичанинъ. – Львовъ, 1862.

66678 П ВУ

10. Иллюстрированный календарь Товариства “Просвіта” на рік звичайный 1885 / зложив и впорядкував Василь Лукич. – Львів : коштом т-ва “Просвіта”. Друк. [Наук.] Т-ва ім. Шевченка, 1884.

Рочник 8. – XXXI, [55], 116, [46] с.: табл., іл. – (Т-во “Просвіта”; Ч. 82, р. 1884, кн. 5). – Зі змісту: Пастух Кузьма Шило / О. Я. Кониський. Хустина ; Чигирин ; До вітру / Т. Шевченко. Петро Бондар / В. Лукич. На чужині; Заграй...; Згадка старини / Данило Млака [С. І. Воробкевич]. “Наша воля” ; Ящірки та деякі віровання про них / Д. Лепкий. Господар хаты ; Вітер и колька ; Розпятий жид / С. Руданський. Питане / Хрущ [О. С. Афанасьєв-Чужбинський]. Богдан Хмельницький під Збаражем и під Зборовом / И. Нечуй-Левицький. Запорозка Січ / М. Т. [М. І. Павлик]. Петро Конашевич Сагайдачний / В. А-ич [В. Б. Антонович]. Михайло Вербицький / И. Воробкевич. Амврозій Яновський / Н. П. Йосиф Порубальський / И. М. Юра Шкрибляк Юрнюк / М. П-ъ. Олександр Кониський / М. С-скій. Изидор Воробкевич (Данило Млака) / М. О-ій. Корнило Заклинський. Кір / М...П...й. Чайне дерево. Папір. Тайны господарські. Ростины до крашеня вовны, прядива и т. п. Шкодливі ростины и средства против них. – В кн. також календар., інформ. матеріали та анекдоти. – Опис зроблено за кн.: Товариство “Просвіта” у Львові : покажч. видань / уклад.: О. Г. Бербека, Л. В. Головата. – Львів, 1996.

66773 І ВУ

11. Луна : український альманах на 1881 р[ік]. – Київ: виданне Л. В. Ильницького. Тип. Г. Т. Корчак-Новицького, 1881.

Ч. 1. – 120, V, [1] с. – Зміст: Хустина / Т. Шевченко. Козак ; “Летить орел понад степом...” / Я. Щоголев. Дурень / О. Ш. Скорбна пісня / О. К. На березі моря ; Божевілля; Прости / Перебендя [О. Я. Кониський]. Приятелі; Шевченкова могила [Нарис] / І. Левицький [І. С. Нечуй-Левицький]. “Під сріхою убогою...” / Василь Лыманський [В. С. Мова]. Думка / Верниволя Ф. [О. Я. Кониський]. Зимовий вечір;

Перед труною ; “Сиділи ми, каганчик миготів...” ; “Остатні сили дарма трачу...” ; “Серце моє нудне, серце моє трудне...” / М. Старицький. Як ковбаса та чарка, то минеться й сварка / М. С. [М. П. Старицький]. – Бібліогр.: [Кн.] в кн. магазинах Л. В. Ильницького: с. I–V.

56287 I

12. На вічну пам'ять Тарасови Шевченкові : (поетична антологія) / зібрав і видав [з передм.] Володимир Супранівський. – Золочів : накладом В. Супранівського та Філії Т-ва “Просвіта”. Друк. Й. Ляндесберга, 1910 [на обкл. 1911]. – 158, [2] с. – На обкл. після назви: В 50 роковини його смерті. – Авт. поет. творів: О. С. Афанасьєв-[Чужбинський], В. М. Забіла, Антін Сова [Е.-В. Желіговський], П. О. Куліш, М. О. Максимович, Ю. А. Федькович, А. Василенко, Л. І. Глібов, О. Я. Кониський, В. С. Кулик, В. С. Мова, М. П. Старицький, В. М. Шашкевич, І. Я. Франко, О. О. Навроцький, К. О. Білиловський, Б. Д. Грінченко, В. І. Масляк, Петро Явор [П. Ф. Залозний], В. І. Самійленко, А. Ю. Кримський, О. К. Коваленко, О. М. Левицький, Леся Українка, Сергій Павленко [С. П. Шелухін], І. М. Стешенко, Василь Черноушенко [В. П. Цимбал], Г. О. Коваленко, М. Школиченко [М. С. Кононенко], М. К. Вороний, Г. Кернеренко, П. Т. Сич [П. Т. Рябошапка], І. Сердешний [І. М. Стешенко], Б. С. Лепкий, С. Г. Яричевський, М. О. Некрасов, К. Г. Климкович, Ю.-Б. Залеський, Потомок Запорожця, Н. Н. [М. О. Максимович], Н. К. Кибальчич, Галина Комарівна [Г. М. Комарова], Х. О. Алчевська, І. І. Федорченко, Л. М. Цегельський, М. Г. Філянський, Велентій [В. В. Різниченко], Л. Волошка, Я. Купала, Є. Сюлковський, Михайло Одинокий [М. Н. Кочура], В. П. Тищенко, О[стап] Грицай, Ф. Коковський, І. Орел, О. Останенко, Л. А. Лотоцький, М. Кейса. – В кн. також 2 укр. нар. пісні про Т. Г. Шевченка. – Пер. з рос., пол., білорус. В. Я. Супранівського. – Бібліогр.: [Кн. про Т. Г. Шевченка]: с. 149–155.

99061 II

13. Пам'яткова книжка Союзу Визволення України і календарь на 1917 рік: 3 103 ілюстраціями. – Відень : Накладом Союзу Визволення України. Друк. А. Гольцгавзена, 1917. – CIV, 388, [12] с.: мал., портр., карта. – Зі змісту: На новім порозі ; Кінець української волі ; Кальнишевський у неволі ; Чим жива українська література? ; Позір! / Б. Лепкий. Заповіт; Уривок з “Гайдамаків”; Пророк / Т. Шевченко. Шевченків заповіт і 1914 рік; Короткий огляд української літератури / В. Сімович. Яка краса: відродження країни!; Колись здавав ся ти мені орлом підтятим; На цвинтарі сумно не ідїть / О. Олесь. З чого виникла війна та що вона нам може принести ; Звідки взяли ся і що значать назви “Русь” та “Україна” / Л. Цегельський. Україна / С. Рудницький. На прю ; Нива-Україна ; До України / М. Старицький. Наш прапор; Приходить час! / Б. Грінченко. Наше минуле / З. Кузеля. Встане Україна ; Не пора! / І. Франко. Потреба самостійности України з народногосподарського погляду: (Як Росія визикує Україну) / С. Кузик. Ой, поля ви, поля! / О. Кониський. Рідна мова / С. Воробкевич. На роковини Шевченка / Леся Українка. Як живеться українському народові в Австрії / В. Левицький. Українське представництво в Австрії / М. Лозинський. Українським Січовим Стрільцям / К. Студинський. Загальна Українська Рада; Українські Січові Стрільці [розвідка] / В. Темницький. Марш Українських Січових Стрільців / О. Маковей. Січовий рух на австрійській Україні / І. Чупрей. Соکیلський рух в австрійській Україні: Про роботу “Соколя-Батька” / І. Боберський. Історія українського війська в нарисі / І. Крип'якевич. За рядами ряди / Ю. Шкрумеляк. Українство в Росії / В. Дорошенко. Союз Визволення України / А. Жук. – В кн. також укр. нар. пісні, інформ. матеріали.

229025 II 4769 ВУ; 4770 ВУ ; 013827 інв. 71477

14. Проліски : збірник з виршив. – Одеса : Изд. тип. Е. И. Фесенко. Тип. Е. И. Фесенко, 1893. – 32, [1] с. – Авт. творів: Л. І. Глібов, Є. П. Гребінка, Т. А. Зіньківський, О. Я. Кониський, М. М. Коцюбинський, П. О. Куліш, А. Л. Метлинський, Чайченко [Б. Д. Грінченко], Т. Г. Шевченко, В. Ч. [Б. Д. Грінченко], Я. І. Щоголев.
І 115464

15. Розвага : український декламатор : артистичний збірник поезій, оповідань, монологів, жартів, сатир і гуморесок : з партретами поетів, письменників і артистів / уложив Олекса Коваленко ; Музика М. Лисенка і К. Стеценка. – 2-е вид., допов. – Київ : Друк. С. Кульженка, 1906. – 576, [2] с.: портр., нот. – Розд. кн.: Declamatorium ; Мелодекламація і лірика ; Жарти, сатира і гуморески ; Проза. – Авт. творів: Т. Г. Шевченко, І. Я. Франко, В. І. Самійленко, Л. Українка, Г. Гейне, М. П. Старицький, Галина Комарівна [Г. М. Комарова], М. Ф. Чернявський, В. С. Мова, П. В-ий [Б. Д. Грінченко], Козачка [М. О. Виноградова (Коваленко)], П. А. Грабовський, А. М. Бобенко, І. І. Манжура, Л. Красовченко [Л. В. Красовський-Улагай], О. Я. Кониський, В. Залізник, Я. І. Щоголев, Л., С. Г. Яричевський, С. Волох [В. К. Прокопович], Я. Супига [Я. П. Єрмолаєв], М. Л. Кузьменко, В., О. М. Колесса, С. В. Руданський, С. О. Бердяєв, В. Г. Мальований, П. О. Куліш, М. К. Вороний, В. С. Кулик, А. Негрі, Ю. А. Федькович, Л. М. Старицька-Черняхівська, О. К. Коваленко, О. І. Романова, Л. Яворенко [Б. Д. Грінченко], Б. С. Лепкий, І. М. Стешенко, С. Я. Надсон, В. І. Масляк, К. Уейський, Ш. Петефі, В. Л., К. М. Устиянович, М. А. Вербицький, П. Н. Річицький, С. І. Воробкевич, О. К. Козловський, І. Рулька [І. І. Огієнко], В. Сивенький [В. І. Самійленко], О. С. Афанасьєв-Чужбинський, О. Олесь, С. Денезський [С. П. Шелухін], В. Г. Щурат, П. С. Карманський, О. Луцький, М. І. Костомаров та ін. – Пер. з нім., іт., рос., чes., фр., пол., англ., давньогрец. О. К. Коваленка, Б. Д. Грінченка, В. С. Александрова, П. А. Грабовського, М. Д. Пильчикова, А. Гайдаренка, К. Наумовського, І. М. Стешенка, В. В. Різниченка, С. П. Шелухіна, О. Луцького, М. П. Старицького, П. С. Карманського, В. І. Самійленка, Ю. Косенка, М. І. Костомарова, В. Г. Щурата, М. Ф. Чернявського, П. І. Ніщинського.
ІІ 122747

16. Струни: Антологія української поезії від найдавніших до нинішніх часів: Для вжитку школи й хати / влаштував Б. Лепкий. – Берлін : спільне вид. “Укр. Нар. б-ки” і “Укр. слова”, 1922. – Авт. поет. творів: І. П. Котляревський, П. П. Гулак-Артемовський, Л. І. Боровиковський, Є. П. Гребінка, М. С. Шашкевич, М. Л. Устиянович, Я. Ф. Головацький, Т. Г. Шевченко, М. І. Костомаров, П. О. Куліш, А. Л. Метлинський, В. М. Забіла, М. М. Петренко, А. С. Афанасьєв-Чужбинський, П. С. Кузьменко, Я. І. Щоголев, Ю. А. (Осип) Федькович, Л. І. Глібов, С. В. Руданський, В. С. Мова, О. Я. Кониський, М. А. Вербицький, С. І. Воробкевич, М. П. Старицький. – В кн. також урив. з “Слова о полку Ігоревім” в пер. В. Г. Щурата, Б. С. Лепкого, Т. Г. Шевченка, Панаса Мирного, укр. нар. пісні, думи, колядки, щедрівки та біогр. відомості про зазначених авт. – До кожного розд. подається бібліогр.

Ч. 1 : Від “Слова о полку Ігоревім” до Івана Франка. – 239 с.: іл., портр.
4390

17. Українська Муза : поетична антологія : од початку до наших днів / під ред. Олекси Коваленка. – Київ : АТ “Обереги”, 1993. – Факсимільне відтворення видання: Укр. Муза. Київ, 1908.

Вип. 3: Глібів, Кониський, Руданський, Мова, Кулик, Александров Володимир, Федькович, Вербицький, Воробкевич Сидір. – 56 с.

ІІ 267993; ІІ 249252-253

Як бачимо, творчість О. Кониського у Науковій бібліотеці ЛНУ ім. І. Франка представляють і окремі видання прозових та поетичних праць письменника, і твори, опубліковані у збірниках та періодиці. Багато його досліджень присвячено постаті Тараса Шевченка. Про їхню актуальність свідчить те, що їх неодноразово відтворювали як передруки чи відбитки, а згодом сам автор уклав із них книгу “Тарас Шевченко-Грушівський”. Працював письменник і над популяризацією українського слова: він видав декілька підручників та домагався запровадження української мови у школах.

Звичайно, Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка володіє лише невеликою частиною доробку письменника і вченого. З-поміж віднайдених позицій творів О. Кониського 12 становлять праці письменника, що вийшли окремими виданнями, 11 – відбитки і передруки з часописів та збірників (“Правда”, “Зоря”, “Світ” тощо), 3 – переклади з російської (2 книги) та польської (1 книга) мов, а решта – твори, вміщені у збірники, альманахи, календарі тощо (“Галичанин”, “Антологія руська”, “Луна”, “Пролиски : збирник з виршив”, “Акорди” та ін.).

Однак навіть ця, здавалося б, незначна частина поетичної, прозової та літературознавчої спадщини О. Кониського з фондів Наукової бібліотеки ЛНУ ім. І. Франка засвідчує великий внесок вченого у розвиток історії української літератури та розкриває його діяльність як письменника, науковця, публіциста, громадського діяча.

REFERENCES

- Konysskyi, Oleksandr. *Arykhmetyka, abo Shchotnytsia dlia ukrainskykh shkil*. Poltava: Elektrychna drukarnia F. F. Shindlera, 1907. (in Ukrainian).
- Kovalenko, Oleksa, ed. *Ukrainska Muza: poetychna antolohiia: od pochatku do nashykh dniv*. Kyiv: AT “Oberehy”, 1993. (in Ukrainian).
- Mysiura, Oleksandr. “O. Konysskyi – zasnovnyk shevchenkoznavstva.” *Sivirianskyi litopys* 6 (2010): 112–121. (in Ukrainian).

**WORKS BY OLEKSANDR KONYSKYI
IN THE FUNDS OF THE SCIENTIFIC LIBRARY
OF IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV**

Ivanna STEPOVA

Lviv Ivan Franko National University,
Scientific Library
5 Drahomanov str., 79601, Lviv, Ukraine,
e-mail: stepovaiv22@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0009-0004-8245-1039>

The article is devoted to the publication of works by the Ukrainian writer and public figure Oleksandr Yakovych Konyskyi (1836–1900) in the funds of the Scientific Library of Ivan Franko National University of Lviv.

Oleksandr Konyskyi left a considerable literary heritage behind himself. His poetry, tales, dramas, novels, literature articles and critics, reflect the author's support for the fate of the Ukrainian people. In many works, writer raised the questions about the national revival of Ukraine.

In the funds of the Scientific Library of Lviv University, the works of O. Konyskyi presents separate editions of prose and poetic writings, published in collections and periodicals. A large number of studies by O. Konyskyi are devoted to the figure of Taras Shevchenko. They were repeatedly reproduced as reprints or prints, and later the author combined them in the book "Taras Shevchenko-Grushivskyi". The writer also worked on the popularization of the Ukrainian word: he published several manuals and seek introduction the Ukrainian language in schools.

The Scientific Library of Lviv University has only a small part of the scientist's work. Among the discovered positions of O. Konyskyi's works 12 are the works of the writer, published by separate editions, 11 – imprints and reprints from magazines and collections ("Pravda" (*The Truth*), "Zorya" (*The Star*), "Svit" (*The Light*), etc.), 3 – translations from Russian (2 books) and Polish (1 book) languages, and the rest – works compiled in collections, almanacs, calendars ("Halychanyn" (*Galician*), "Antologia ruska" (*Anthology of Rus*), "Luna" (*The Echo*), "Prolisky: zbirnyk virshiv" (*The Bluebells: a collection of poems*), "Akordy" (*The Chords*), etc.). However, even this small part of the O. Konyskyi's works confirms a great contribution to the development of the history of Ukrainian literature and reveals his activities as a writer, scientist, publicist, and public figure.

Keywords: Scientific Library of Ivan Franko National University of Lviv, Oleksandr Konyskyi, library funds, bibliography.

Стаття надійшла до редколегії 15.09.2019

Стаття прийнята до друку 31.03.2020